

ע"פ 45416/01/16 - עלא אלדין מחאג'נה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 45416-01-16 מחאג'נה נ' מדינת ישראל

17/03/2016

בפני	כבוד השופטת רונית בש
המערער	עלא אלדין מחאג'נה
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. ערעור על גזר הדין של בית משפט השלום בחדרה, סגן הנשיא כבוד השופט אביהו גופמן (להלן: בית משפט קמא) בתיק פל"א 4520-03-14 שניתן ביום 2/11/15 ואשר תוקן ביום 21/12/15. ודוק, בגזר הדין המקורי הושת על המערער עונש של מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים בניכוי ימי מעצרו, תוך הפעלת העונש של מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים, מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף. משהובהר לביהמ"ש קמא כי תקופת המאסר המותנה היא 7 חודשים תוקן גזר הדין ונקבע כי 3 חודשים יופעלו במצטבר ולפיכך הושת על המערער עונש של מאסר בפועל לתקופה כוללת של 7 חודשים.

המערער הורשע בתיק הנ"ל על ידי בימ"ש קמא ביום 22/12/14 בביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף ונהיגה ללא ביטוח. בימ"ש קמא גזר על המערער בגזר דינו, לאחר תיקונו, כאמור, 4 חודשי מאסר בפועל תוך שהורה על הפעלת עונש המאסר על תנאי בן ה 7 חודשים שהוטל על המערער בתיק (תעבורה נצרת 10827-11-11) בתאריך 10/12/13, באופן שנקבע כי 3 חודשי ירוצו במצטבר לעונש המאסר ו 4 חודשים ירוצה בחופף. הושת כאמור על המערער בגזר הדין עונש כולל של 7 חודשי מאסר בפועל. כמו כן גזר בית המשפט קמא על המערער את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של המערער והתנאי שלא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה תקף מעל שנתיים; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים בפועל; פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים על תנאי במשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור המערער עבירה של נהיגה בזמן פסילה או ללא רישיון נהיגה בתוקף מעל שנתיים (להלן: "גזר הדין").

נימוקי גזר הדין

2. לאחר שבחן את נסיבות ביצוע העבירה, כמו גם את מדיניות הענישה הנהוגה, קבע בימ"ש קמא כי מתחם הענישה ההולם בעבירות של נהיגה בזמן פסילה נע בין מאסר על תנאי ל- 12 חודשי מאסר בפועל.
3. באשר לשיקולים שאינם קשורים לביצוע העבירה, ציין בימ"ש קמא כי המערער שהה במעצר 17 יום ובהמשך כ- 8 חודשים במעצר בית מלא באזוק אלקטרוני. מאידך, הטעים בימ"ש קמא כי המערער נוהג כ- 17 שנה ולחובתו 17 הרשעות קודמות, לרבות עבירות מיום 10/12/13 של נהיגה ברכב כשרישיון הנהיגה פקע ונהיגה בזמן פסילה.
4. בימ"ש קמא ציין בגזר הדין כי שירות המבחן המליץ בתסקיר שהוגש אודות המערער על הארכת המאסר על תנאי. בימ"ש קמא סבר כי אין מקום לאמץ המלצה זו תוך שהבהיר כי מדובר בעבירות חמורות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה כשרישיון הנהיגה פקע (תקופה ארוכה). בימ"ש קמא הוסיף וציין כי המערער הורשע בעבירות דומות שלשה חודשים בלבד לפני שביצע את העבירות מושא גזר הדין, דבר שלא גרם למערער להפנים את חומרת מעשיו ולא הרתיעו מלשוב ולבצע את העבירות.
5. נקבע בגזר הדין כי התנהלות המערער, אשר פרק זמן קצר לאחר מתן גזר הדין הקודם בגין אותן עבירות, שב לבצען, אינה מצדיקה הארכתו של המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד המערער. יחד עם זאת, בהתחשב בתקופת מעצרו של המערער והתקופה הארוכה בה שהה במעצר בית מלא, צוין בגזר הדין כי אין מקום להשית על המערער עונש נוסף מעבר להפעלת המאסר על תנאי. בשל עונש המאסר שהוטל על המערער ונסיבותיו האישיות נמנע בימ"ש קמא מהטלת קנס כספי על המערער.

נימוקי הערעור

6. המערער טוען כי בימ"ש קמא טעה עת שלא אימץ את המלצת שירות המבחן באשר להארכת המאסר על תנאי התלוי ועומד נגדו. המערער מטעים בנקודה זו כי שירות המבחן, כגוף מקצועי בחן את נסיבותיו האישיות של המערער כמו גם את נסיבות ביצוע העבירה וכן את התייחסות המערער לעבירה. המערער מציין כי שירות המבחן סבר שלאור ההליכים המשפטיים שננקטו נגדו, פוחת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצידו בעתיד.
7. המערער מדגיש את נסיבותיו האישיות העולות מהתסקיר, את עובדת היותו אב ל 4 ילדים ומפרנס יחידי וכן את התקופה הארוכה של כ- 8 חודשים בה שהה המערער במעצר בית מלא ובאיזוק אלקטרוני, ללא חלון התאווורות. נטען עוד כי המערער היה נתון במעצר של ממש במשך תקופה של 17 יום. המערער סבור כי בימ"ש קמא לא נתן את מלוא המשקל לנסיבות אלה וטוען כי לדידו, מכלול הטעמים הנ"ל מצדיק את הארכת תקופת התנאי.
8. לפיכך, בהסתמך על הפסיקה, במסגרתה הוארכו עונשי מאסר על תנאי ובהינתן הפער בין העונש שהושת על המערער לבין המלצת התסקיר, עותר המערער כי ביהמ"ש יקבל את ערעורו, יתערב בגזר הדין ויקל כאמור בעונשו בדרך של הארכת המאסר המותנה.

תמצית טיעוני ב"כ הצדדים בדיון

9. בדיון בפניי היום חזר ב"כ המערער על האמור בהודעת הערעור, תוך שטען כי המערער הודה בעובדות כתב האישום והביע חרטה בפני בית משפט קמא. עוד נטען כי המערער היה עצור במשך 18 יום ושחרר בתנאים קשים של מעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני, זאת ללא חלון התאווירות ובמשך 8 חודשים ברציפות. ב"כ המערער ביקש להתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, בהיותו מפרנס של משפחה המונה 4 ילדים קטנים, כמו גם מטפל באשתו החולה במחלת לב. לטענת ב"כ המערער, שליחת המערער למאסר והרחקתו מביתו יביאו להשפעה קשה על אשתו וילדיו. ב"כ המערער ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, תוך שטען כי מן הראוי לאמץ את המלצת שירות המבחן שהינו גוף מקצועי. לדבריו, בתי המשפט נוהגים לאמץ את המלצת שירות המבחן, למעט במקרים חריגים ומקרה זה אינו מקרה חריג. לפיכך, ביקש ב"כ המערער לקבל את הערעור ולהאריך את המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד המערער.

10. מנגד, ביקש ב"כ המשיבה לדחות את הערעור בציינו את העבירות שבפנינו ואת התנהלות המערער שנהג בפסילה שלשה חודשים לאחר שהושת עליו עונש של פסילה על ידי בימ"ש, וכן בהפנותו להרשעותיו הקודמות של המערער בתחום התעבורה, הכוללות בחובן הרשעות קודמות בעבירות דומות. עוד נטען כי למערער הרשעה מאוחרת מיום 6/1/16 בעבירה חמורה של אי ציות לתמרור "עצור". נטען כי המערער מסכן את בטחון המשתמשים בדרך וכי לא למד את לקחו מהרשעותיו הקודמות. ב"כ המשיבה טען כי בימ"ש קמא התחשב בדיון של המערער עת שהשית עליו תקופת מאסר בפועל קצרה והפעיל את המאסר על תנאי, חלקו בחופף.

דיון והכרעה

11. המערער הורשע כאמור בביצוע עבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף ונהיגה ללא ביטוח. אין צורך להכביר במילים באשר לחומרת העבירות הנ"ל, המגלמות בחובן סיכון לכלל המשתמשים בדרך. העבירה של נהיגה בפסילה, מעבר למסוכנות הטמונה בה, הינה עבירה המלמדת על זלזולו של מבצע העבירה בשלטון החוק והמשפט במדינתנו. להמחשת חומרת העבירה הנ"ל, יובאו דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו ברע"פ 3878/05 **יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל** (26.05.2005):

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רישיון נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רישיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובותו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומו של בני הציבור".

12. במקרה דנן ביצע המערער את העבירות שבפנינו כשלושה חודשים בלבד לאחר שהושתה עליו פסילה מלנהוג על ידי ביהמ"ש לתעבורה בנצרת, זאת לתקופה של 11 חודש. התנהלותו הנ"ל של המערער מלמדת כאלף עדים בדבר זלזולו בצווי ביהמ"ש. זאת ועוד, עסקינן במי שלחובתו הרשעות תעבורה קודמות רבות - 17 הרשעות תעבורה קודמות בעבירות שונות, לרבות בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף. לא זו אף זו, לחובת המערער

הרשעת תעבורה מאוחרת בגין עבירה של אי ציות לתמרור "עצור", אשר בוצעה על ידי המערער ביום 9/10/15, היינו במהלך ניהול ההליך בפני בימ"ש קמא ולאחר עריכת התסקיר בעניינו. עוד יוטעם בנקודה זו כי המערער ביצע את העבירות שבפנינו עת שהיה תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בר הפעלה לתקופה של 7 חודשים, דבר שלא הרתיע את המערער מלשוב לסורו ולבצע עבירות תעבורה חמורות.

13. אינני מתעלמת מנסיבותיו האישיות של המערער ומהמלצת שירות המבחן להארכת המאסר על תנאי התלוי ועומד נגד המערער.

שירות המבחן הוא, אומנם, גוף מקצועי המסייע רבות לבתי המשפט במלאכת גזירת הדין. עם זאת, מנגד, יש ליתן את הדעת לכך ששירות המבחן הוא בגדר גוף ממליץ בלבד והמלצותיו אינן מחייבות את בית המשפט ובוודאי שאינן כובלות את שיקול דעתו בשלב גזירת העונש. **"נקודת מבטו של שירות המבחן צריכה להיות שיקום הנאשם, והוא אינו נדרש לאינטרסים חברתיים כלליים שעליהם מופקד בית המשפט כדוגמת גמול והרתעה..."** (ראו רע"פ 2423/15 גולדנברג נ' מדינת ישראל (08/04/2015)). כך גם במקרה דנן נתן דעתו שירות המבחן לאינטרס הצר של שיקום הנאשם ולא ליתר שיקולי הענישה, הכוללים בחובם את שיקול הגמול וההרתעה שהינו שיקול חשוב ונכבד בעניינו, בהינתן חומרת העבירות בהן הורשע המערער, התנהלות המערער ועברו המכביד בתחום התעבורה.

14. בימ"ש קמא אף הקל עם המערער בכך שהטיל עליו עונש מתון של ארבעה חודשי מאסר בפועל, תוך הפעלת המאסר על תנאי בן ה 7 חודשים, חלקו במצטבר וחלקו הניכר בחופף, באופן שעל המערער הוטל עונש של מאסר בפועל לתקופה כוללת של 7 חודשים בלבד.

15. לפיכך, ומשלא חרג בימ"ש קמא כלל ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, הרי שדין ערעורו של המערער להידחות והנני מורה כן.

על המערער להתייצב לתחילת ריצוי מאסרו בימ"ר קישון, זאת ביום 31/3/16 בשעה 10:00, כשברשותו דרכון או תעודת זהות. עד להתייצבות המערער לתחילת ריצוי מאסרו, יחולו תנאי השחרור בהם נתון המערער ואשר נקבעו על ידי בית משפט קמא.